

NOTAT

Indre Lygre gnr 58 bnr 177

Fredag 17.04. 2020 var Kulturverntenesta i Nordhordland, ved underteikna, på synfaring til gnr 58 bnr 177 på Indre Lygre i Alver kommune. Bakgrunnen for synfaringa var at Vestland fylkeskommune ynskte informasjon om tilstanden til dei to bygningane det er søkt rivingsløyve for; våningshus og løe.

I følge Norske gardsbruk er løa bygd i 1912 og våningshuset i 1926.

Løa er ei grindbygd løe med vernemur og køyrebru i tørrmur i sør, og tørrmura motting på vestsida. Floren er og i tørrmur, men i 1. etg i nore delen er det pussa tegl. Taket er tekt med dropeskifer 12/18 og veggane er kledde med liggande kledning og bølgeblekk.

Under synfaringa var det ikkje tilrådeleg å gå inn i løa for å undersøke tilstanden då den er i ferd med å ramle ned. Alle observasjonar er gjort frå utsida.

1Det er hol i taket fleire stadar, takkonstruksjon og berande konstruksjonar har kollapsa og vil snart ramle heilt ned.

2 Det var ikkje spor etter gjenbruksmaterial i løa, bortsett frå i nore delen der det var to stavar som kunne sjå ut til å vere gjenbruk. Desse var kappd i lengda og var sterkt roteskadde.

Våningshuset er ei stor lemstove i halvannan breidd. I taket mot vest er det ei ark. Taket er tekt med dropeskifer og veggane er kledde med liggande kledning. Grunnmuren/kjellarmuren er i pussa tørrmur. Huset er lafta. Der vi kom til laftet, i søre stova, såg det ut til å vere maskinlaft. Om det er det som er nytta i resten av huset veit vi ikkje då tømra var kledd både innvendig og utvendig. I kjellaren er det vindauge med støypte rammer og sprosser. I første etasje mot vest er det «nyare» krysspostvindu. Mot nord og aust er det husmorvindu og mindre doble vindu på bad og i bod. I andre etasje er det trerams enkle vindu mot sør og vest og torams mot nord. Det er berre vindauga i andre etasje som er originale. Kledninga har vore skifta på alle vegger bortsett frå under rafta i austvegg der dei øvste borda ser ut til å vere frå då huset var reist.

3Taket er mest truleg frå då huset var reist i 1926. Det er lekasje fleire stadar. Særleg kring piper, sløyser i ark og i takvindu.

4 Alle nyare vindu i huset må bytast ut. Dei eldre vindauga kan settast i stand.

5 Utskorne sperrenderar og original kledning under rafta i aust

6 Lekasje ved sløysar og kring piper.

7 Lekasjer fleire stader på loftet.

8 Leksje kring takvindu mot aust.

9 Søre stova er einaste staden vegg og bjelkelag er synleg. Det er denne delen av huset som ser ut til å vere i best stand.

10 Tilstanden til dei eldre vindauga er varierende, men alle har behov for omfattande istandsetting/restaurering.

11Det er kjellar under heile huset. Denne ser ut til å vere tørr og fin.

12 Den nordre pipa fekk ny foring på ikkje lenge før huset vart ståande tomt. Den søre pipa har ikkje vore i bruk på mange år. Det er lakasje kring begge.

13 Gjenbrukt dekorert dør på loftet.

Det er teknisk mulig å sette huset i stand. Det er og mulig å sette det i stand slik at det er mulig å bu i huset, men dette vil vere svært ressurs og kostnadsnevjande om det skal tilfredstille byggteknisk føreskrift (TEK17). Taket må leggst om; dvs takstein må ned, råteskader i sutak og kring takvindu og piper og sløysar må bytast ut. Ny undertekking, sløfer og lekter må på plass for steinen kan leggst oppatt på nytt. All innvendig og utvendig kledning må demonterast for å undersøke tilstand og for å få tilfredstillande tetting og isolasjon på plass. Alle vindu i 1.etg må bytast ut. Eldre vindu kan settast i stand, noko som og er kostnadsnevjande. Det mest truleg råteskade i etasjeskiljarar og i veggjar innvendig. I tillegg kjem oppgradering av el og vvs.

Arild Sætre

Sivilarkitekt

95048705

arild.saetre@muho.no

www.muho.no